

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Jany Šmejkalové, DiS.

Název práce: **Komparace zkušeností aktérů a akterek české komunální politiky z genderové perspektivy**

Posudek zpracovala: Doc. PhDr. Blanka Knotková-Čapková, Ph.D.

V Praze, 18. 9. 2020

Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila velmi aktuální **téma**, které obohacuje problematiku pozice, přístupů, rozdílů a nerovností mezi ženami a muži v komunální politice jak o další hlubší vhled, který tato kvalitativní sonda poskytuje, tak o komparativní pohled na názory a reflexe mužů a žen. Zvolení i konkrétní vymezení tématu považuji pro diplomovou práci za velmi vhodné.

Práce má náležitou a logicky vystavěnou **strukturu**. **Teoretická část** představuje pojmy, na nichž text konceptuálně stojí a s nimiž pak pracuje i analytická část. Z oborové perspektivy reflektuje teoretická část především empiricko-politologické hledisko, což je, vzhledem k tématu, na místě. Hledisko politické a sociální filosofie je zde zastoupeno také, ale spíše náznakově (vedle odkazů na androcentrický diskurs antiky bych k tradičním kulturním vzorcům doplnila i církevní křesťanství – zde je jmenován jen Tomáš Akvinský, a určitě J. J. Rousseaua). Autorka věnuje důkladnou pozornost konceptualizaci maskulinit a jejich vnitřní heterogenitě, což je chvályhodné; přitom ale není věnována obdobná teoretizace konceptualizaci femininit, hovoří se jen o preferované femininitě (str. 44 a opakovaně následně). Její charakteristika vyplývá spíše implicitně z představení genderových stereotypů a z průběžné tematizace v textu. Podkapitoly 2.5, Muži v politice, a 2.6, Ženy v politice, tak nejsou zcela kompatibilní – dle mého názoru by už zde měla být charakterizována diverzita také uvnitř femininit a jejich různých konceptualizací. Částečně to opět implicitně zaznívá, když autorka hovoří (konkrétně v Závěru) o diverzitě tzv. ženských zájmů, a i z dalších částí textu je zřejmé, že vychází z konstruktivistického paradigmatu; přímo to takto formuluje v metodologické části. Za hlubší teoretickou pozornost by nicméně stálo více rozebrat vztah femininit a moci, a to jak pokud jde o individuální strategie komunálních političek, o nichž se dále v textu hovoří, tak pokud jde o tzv. využívání genderových stereotypů a rolí ze strany žen (hra na „slabší pohlaví“, nebo fakt, že zastoupení žen ještě vůbec nemusí znamenat, že budou usilovat o nápravu genderových nerovností a že budou solidární s jinými ženami). Ještě jedna připomínka k teoretické části: text věnuje důkladnou pozornost tematice kvót v politice, konstatuje, že jejich odmítání nezřídka vyplývá z neznalosti, co kvóty vlastně jsou (např. str. 79). Bylo by tedy vhodné to vysvětlit a poukázat i na různé typy kvót (např. tvrdé, měkké, časově omezené či neomezené, apod.).

Metodologickou část považuji za brilantní a nemám k ní věcné připomínky. To v zásadě platí i o **části analytické**, kde obzvláště oceňuji smysluplné a důsledné propojování s teoretickými koncepty a jejich využití pro interpretaci dat. Je zjevné, že autorka zvolenou metodu zvládá výborně, rozumí jí, opírá ji o odbornou literaturu a skutečně ji naplňuje. Více pozornosti

z hlediska interpretačního bych jen možná čekala, pokud jde o individuální strategie akterek či o pragmatické (ne)využívání genderových stereotypů a postojů k sexistickému chování a vyjadřování. Za okomentování by také stálo, že komunikační partnerky často používají generické maskulinum, když hovoří samy o sobě; nicméně to se vyskytuje, i když menšinově, i v textu samotném, poprvé hned v obsahu (kap. 2.2 – „Politik“, míněno politik či politička).

Stylistická a jazyková stránka práce je na vysoké úrovni, text je kultivovaný, přehledný, logicky se vyvíjí a dobře se čte. Jsou tu jen drobné chybičky – např. Millett opakovaně s jedním „t“ (str. 30, i když v bibliografii je to už správně), opakovaně použito „disident“ místo dissent (str. 14 a 38), „toto status quo“ místo tento status quo (str. 54) a nesprávně používané přechodníky (str. 54 i jinde). To jsou však drobnosti.

Celkové hodnocení: Předkládaný text plně odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.